

Частина перша

ДОРОГА НАВСПАК

руки, неначе крила. Її шкіра сяjala зсередини, немовби сніг у місячну ніч.

На звіра війнуло різким лісовим подихом. У голові загули дерева. Такі не росли на рідному Пустиці — ніколи.

Сірий Вовк облизнувся, роззявив пащу й гостримі іклами уп'явся в м'яку теплу шию.

2

У сутінковому лісі було геть тихо.

Тихий сніг віддзеркалював далеке небо. Тихо спали дерева в горбатих заметах. Ані шереху, ані шепоту. Усе, від крайньої сосни до Крутих скель, потонуло в безмірному, нескінченному сні. Спали дерева, похилившись одне на одне. Спали звірі в норах. Спав сам Дрімучий ліс, укритий кошлатою теплою ковдрою.

Тільки Вовк не міг skleпити очей.

Наморщивши кудлату морду, він сидів на долівці Відьминої хати й дивився у стелю пожовклими очима. Хутро на одному боці скошлатилося і прилипло до шкіри. Хвіст, наче вкушений, сіпався підлогою.

— Прокляття...

Досі очманілий зі сну, звір обережно принюхався. Солодким, навіть занадто солодким ароматом господині лісу просякнула кожна річ у хаті. Він в'ївся в усі поверхні, заліз, куди тільки можна.

Запах налипнув навіть на вовче хутро, і звір збагнув: зараз не час його вилизувати.

— Прокляття! — знову загарчав Сірий Вовк, ви-
зирнув у вікно і зіщулив очі від болю.

Досі йому не доводилося бачити стільки білого. Від чистого снігу весь Дрімучий ліс зробився про-
низливим. Кожне дерево, кожен пагін — усе, усе
довкіл було нестерпно білим.

Звір умить відчув себе занехаяним, надто сірим,
надто вовком у цьому незайманому зимовому лісі.

Притлумивши світло повіками, він услухався...

У Дрімучому лісі було нестерпно тихо. Ніхто
не витоптував сніг надворі, ніхто не шарудів у хаті.

Господиня лісу прокинулася ще вдосвіта. Ли-
бонь, пішла на пагорб будити сонце. Або ж переві-
ряти туман на кордоні. Навіть узимку Відьма мала
вдосталь клопоту.

Раптом Вовк уловив якесь ворухіння праворуч.
Він озирнувся й угледів, як із м'якого напівмороку
хижі на нього дивиться якийсь страшний звір... Ті
очі були дикими, жовтими. Ще й хутро, ціла купа
дрімучого хутра!

Вовк загарчав і не одразу збагнув, що гарчить
сам на себе. У кутку, навпроти дверей, стояло ста-
ре широке дзеркало...

Поволі, видих за видихом, хвіст звіра обм'як,
а погляд — потьмянів.

«Я ж міг ізжерти її», — жахнувся Сірий Вовк,
і лапи його затремтіли.

Заозиравшись, наче крадій, звір подався до дверей.

самі собою. Весняна пісня не мала ніякого смислу, лише настрій. Слова мостилися на краєчку язика й тільки чекали, щоб спурхнути.

Господиня лісу ступила на ґанок і відчинила двері.

Пісня, злинувши понад дерева, враз розбилася на друзки.

Вовка в хаті не було...

4

Сонце поволі скочувалося за дерева — тікало в розлоге Пустище, де хтось щасливіший насолоджувався ним до останнього. Що дужче сутеніло, то більшими ставали Відьміні зіниці, робилися чорними й блискучими, неначе лісова чорниця.

Уляна сьорбнула вже давно захололого чаю і втупилася у вікно.

Дрімучий ліс неначе зомлів.

«Де ж Вовк?» — задумалася господиня лісу.

За вікном було тихо.

Уля підвелася з лави й зняла із себе пожмакану, пропахлу зимовими снами нічну сорочку. У бабусиній бездонній скрині шурхотіли сукні. Відьма вибрала бузкову, оторочену візерунками пижма. Бузковий личив до блідої, блискучої шкіри і сріблястого волосся.

Уля поглянула на себе в дзеркало і зніяковіла.

повіки, закинула голову і, неначе вовки з її почету, завила.

«Ніхто ж не почує», — засумувала вона.

Але за якусь мить зачувся наполегливий стукіт. Стукали з-за туману, з Кінця світу.

«Невже Вовк?» — господиня лісу прислухалася.

6

Мітла метеляла задом, штурхаючи волокнисті хмари, а Сірий Вовк сидів на тонкому держаку й намагався не дивитись униз. Ще ніколи шлях не здавався йому таким важким...

Чорна безодня межувала з розсипом таємничих вогників. Чужі міста спалахували внизу, схожі на роздмухані попелища. Скільки ж їх було? Вовк не рахував.

Зціпивши зуби, Сірий пробував дістатися місяця. Неосяжний, з великими стрілками, він висів рівно посередині неба. І нарешті, після кількох довгих років, Вовк здогадувався, чому місяць так його манив. Тепер звір розумів, навіщо очманіло вив у небо й жадав якщо не з'їсти, то бодай надкусити шмат його блідої пухирчатої шкіри. В усьому завинив він — лише він!

Щоправда, хай би скільки чужих міст миготіло внизу, місяць не наближався. Повз пролітали хмари. Виблискували далекі міста, чергуючись

із темною безоднею. А місяць, немов заворожений, узагалі не рушав з місця. І неначе глядів на Вовка одним оком, дивився й не кліпав.

— Тут щось не так, — нутром відчував звір.

Змучившись летіти на одному місці, Вовк здавив мітлі горло, і вона відразу нерухомо зависла.

Довкола бурмосилися хмари. Вони змінювалися на ходу, і звірові ввижалося, що він тут уже пролітав.

«Не може цього бути», — подумав Сірій і задивився на ідеальну хмарину — купчасту, пружну на вигляд. На неї одразу ж захотілося сісти й простягти лапи...

Хапко заозиравшись, чи не дивиться хтось, Вовк обережно звів із мітли одну лапу й поставив її на хмару. Вона ледь просіла. На дотик хмара нагадувала весняний прохолодний мох.

— Хай там як... — видихнув звір й опустився на хмару всім тілом. У затерплі лапи вмить повернулася кров — закололо.

Хмарина ледь похитнулася й поплила собі. Може, до місяця?

Сірій Вовк схопив мітлу передніми лапами й став ревно загібати нею поцятковане зорями небо. Не зводячи очей із місяця, Вовк не помічав, як небо відверто хлюпоче довкола нього, як міста внизу розмиваються хвилею, як коливається від вітру його відображення.

Звір загібав якийсь час. На небі враз запав штиль, а місяць так і не наблизився.

Спочатку Вовк ковтав місяць великими різнокольоровими очима, тоді — заплющив їх.

Звір не побачив, як місяць розрісся на все небо так, що п'їтьми вже не лишилося. Усе довкіл заповнилося чистим бурштиновим світлом. Одного разу таке світло сяяло в очах бородатого старця.

«Сін-сон», — нашарувалося одне на одне.

14

Досвітня паморока вже почала коливатися. Місяць догорав у небі, неначе свічка. Світло його робилося м'яким, майже прозорим. Замети скидалися на купи коштовного каміння. Білий дід поволі торував їх, вгрузаючи по груди. Він крехтів і бубонів під ніс щось нерозбірливе. Цупка борода мигтіла й вигравала в місячному сяйві так само, як і сніг. А снігу довкруг було неміряно...

— Як тут? — почулося з торби.

Дід ледве труснув її, роззираючись. Одне його око було совиним, друге — немовби риб'яче.

— Нівроку! — відповів він. — Тільки дерев багато.

В огрядних ліхтарях, обліплених снігом, палахкотів вогонь, кидав зелені полиски на сніг. Проминувши ліхтарні дерева, дід виблукав до річки. Чорна і в'юнка, бистра вода плинула й нарікала на щось, нарікала й плинула.

Спершись на довгу бурулю, дід скинув із плеча торбу й присів на міст. У чорній воді заколихалося його біле відображення.

— Ич яка, — буркнув дід, заглядаючи в річку.

Він помахав рукою, і ріка відповіла йому помахом. Із холодної безодні блискали очі — риб'яче й совине. Дід погрозив річці кулаком, але й ріка погрозила йому у відповідь. Тоді дід плюнув униз. Плювок потонув у стрімких водах, та дід все одно залишився незадоволеним.

— Що там? — знову почулося з торби. — Покажи-но!

Дід заозирався. Довкіл було дивно, а темний потічок дзюрчав і все поглядав знизу вгору.

— Зараз-зараз, — просипів дід, знову закинув торбу на спину й почалапав зі східної частини лісу в північну.

Там кудлаті, покручені від снігу смереки щільно тулилися одна до одної. Було похмуро і мляво.

— Ти хто? — пугукнула сова, що сиділа на кривій сосні щодня й щоночі.

Дід тіпнувся, швидко зліпив сніжку й запустив нею в допитливу пташку.

— Ич яка! — сказав він, коли сова, злякавшись, злетіла з гілки.

Здолавши ще кілька надто щільних заметів, дід врешті уместився під найсумнішою смерекою. Наліплений з одного боку сніг нещадно гнув її додолу.

— Зараз-зараз, — шепнув він тихо, розв'язуючи торбу.

Частина друга

СІН-СОН

«Я вб'ю його», — знетямився Вовк і знову розчув шерех.

То володар ночі сам простягав до звіра свої мерзенні лапи.

Встигнувши відскочити, Сірий швидко вибрався з гори.

На темному боці місяця було так само похмуро. Однак після задушливого мороку гори пільма здалася звірові не такою вже й темною.

— Виходь! — гаркнув Вовк і вишкірився.

14

Відьма поклала у відро декілька пиріжків і стала повільно опускати його в колодязь.

Навіть удень, якщо зазирнути в нього, можна було узріти безпросвітну ніч. Іржавий ланцюг жалісно рипів, доки відро спускалося донизу. Хлюсь! Нарешті воно торкнулося води — підземної річки, що протікала на Тому світі.

«Чорна річка візьме мої пиріжки й віднесе їх бабцям. Бабці прокинуться, голодні зі сну. Одразу ж з'їдять їх, відчують усю правду й прийдуть на допомогу», — міркувала Уляна, вичікуючи біля колодязя.

Босі ноги дряпав капосний сніг, але піти додому й узутися Відьма не наважувалася. Боялася прогавити послання від бабок.